

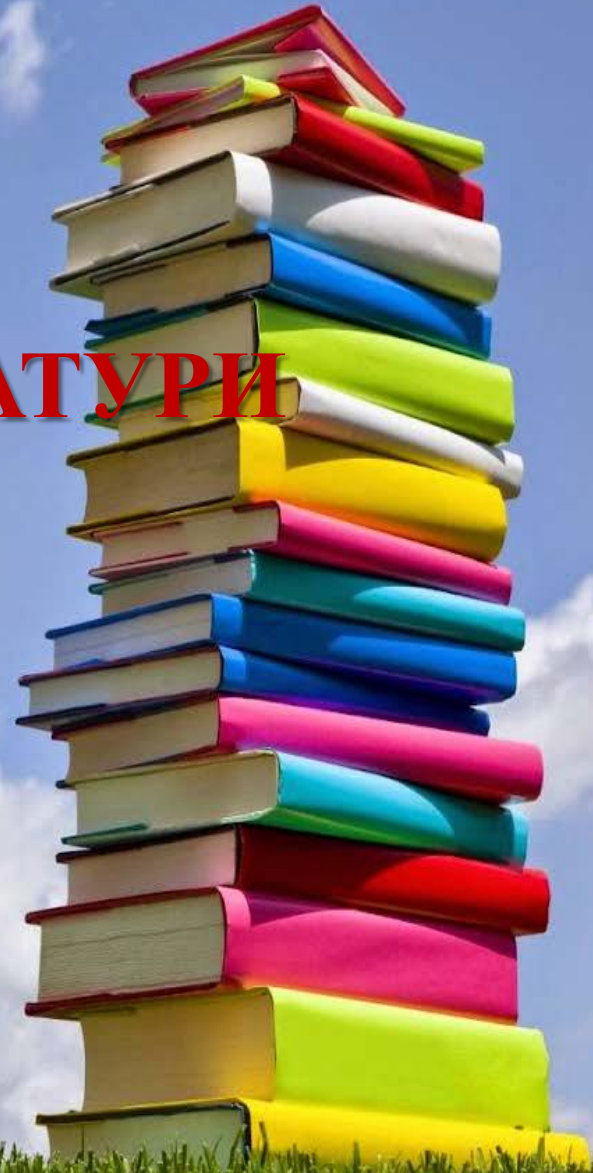
Лекція №4.

СУЧАСНИЙ УРОК ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Ісаєва О.О.,

доктор пед. наук, проф.,

зав. каф. НПУ ім. М.П. Драгоманова

План

1. Вимоги до сучасного уроку ЗЛ.
2. Етапи підготовки до уроку ЗЛ.
3. Структура уроку ЗЛ.
4. Типологія уроків ЗЛ (*самостійно – за підручником Л.Ф. Мірошніченко*).
5. Схема аналізу уроку ЗЛ.

Урок літератури
сьогодні – це витвір
мистецтва,
в якому присутні і
краса, і натхнення
душки,
і радість пошуків,
створені спільними
зусиллями учня і
вчителя.

Ніла Волошина

Головна мета уроку
літератури сьогодні – показати,
що література – ніяка не архаїка,
а важлива частина сучасного
світу, певний спосіб пізнання
його та себе.

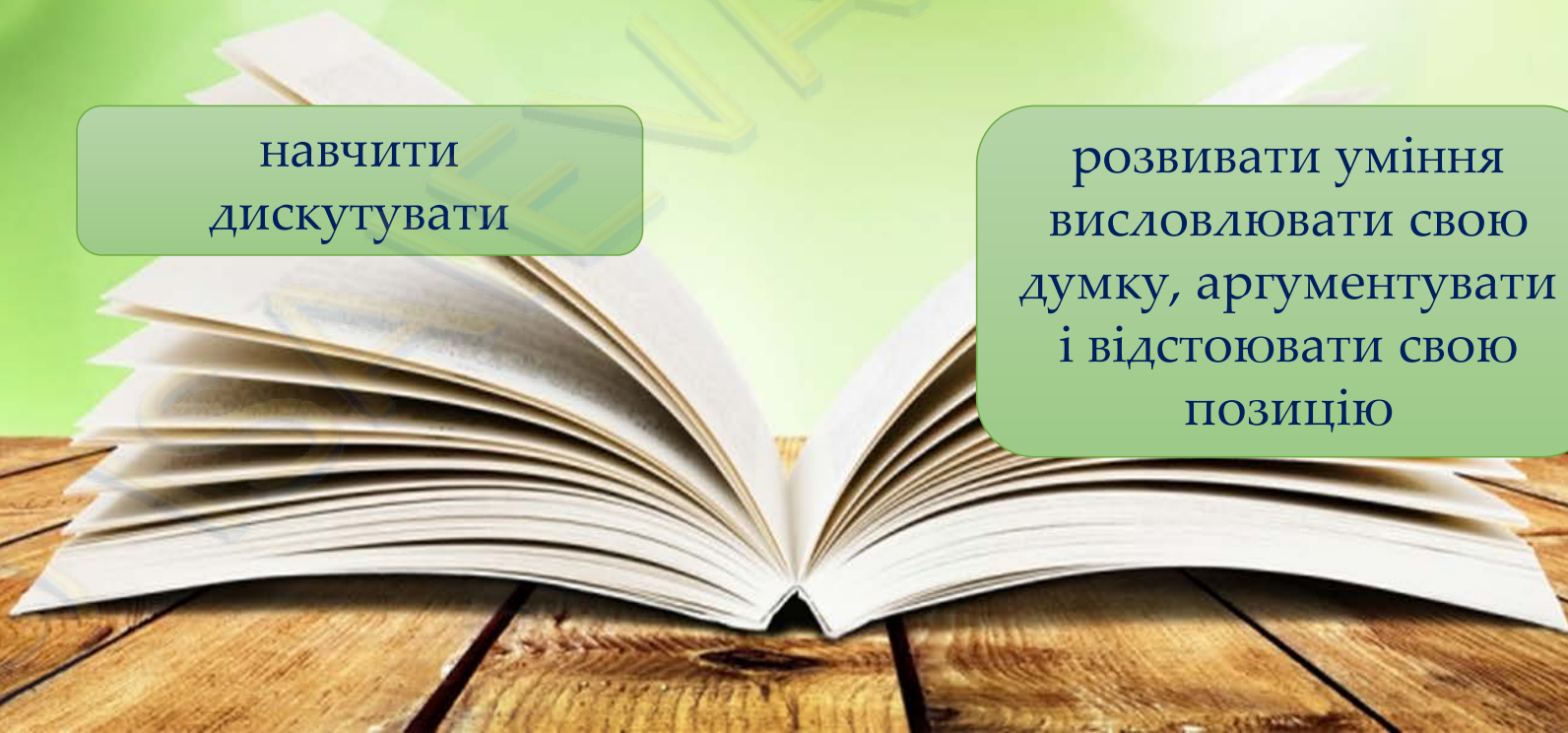
Завдання уроку літератури за сучасних вимог:

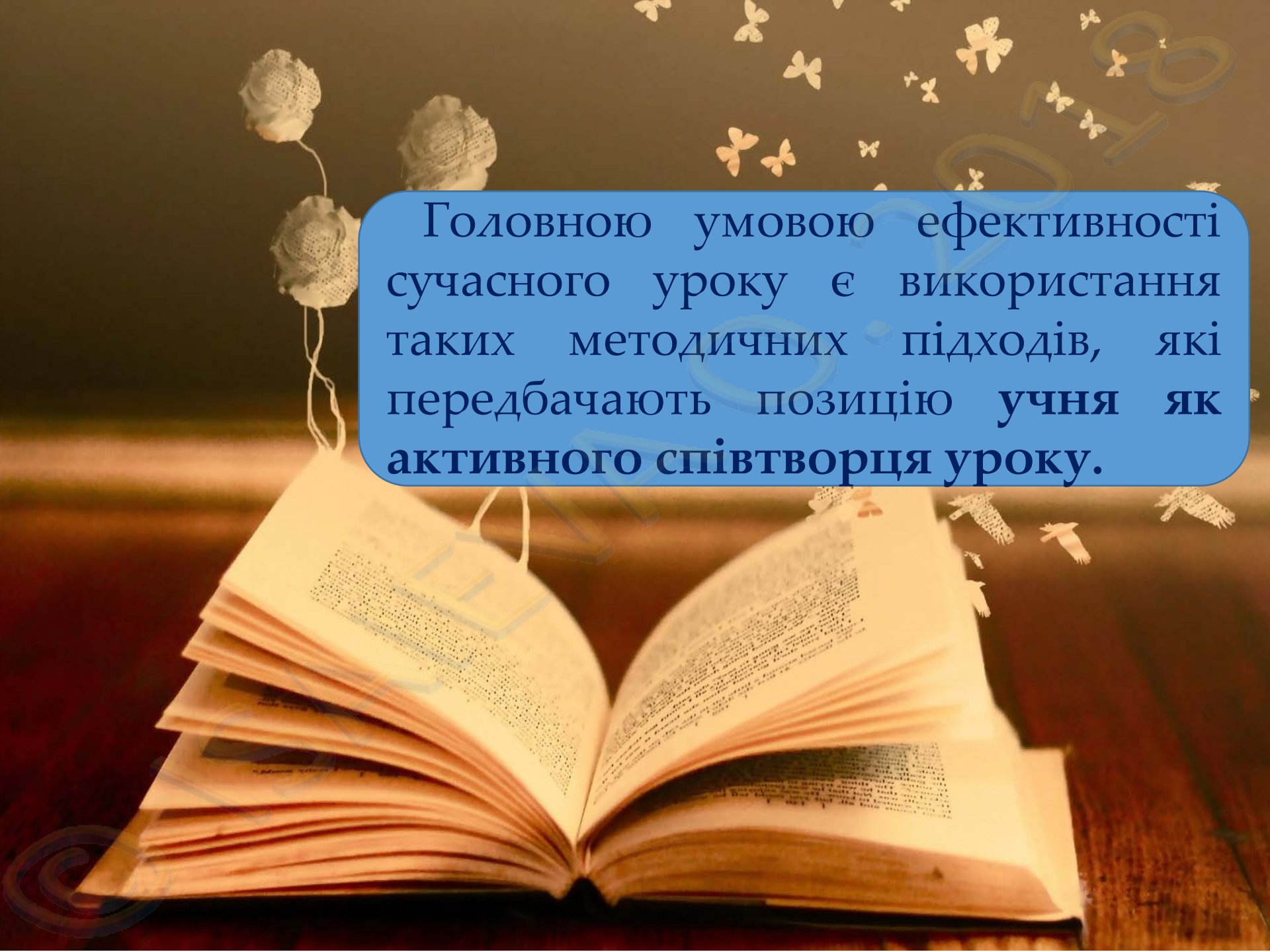
просвітити і
естетично
збагатити учнів

сприяти формуванню
комунікативних умінь і
якостей учнів

навчити
дискутувати

розвивати вміння
висловлювати свою
думку, аргументувати
і відстоювати свою
позицію

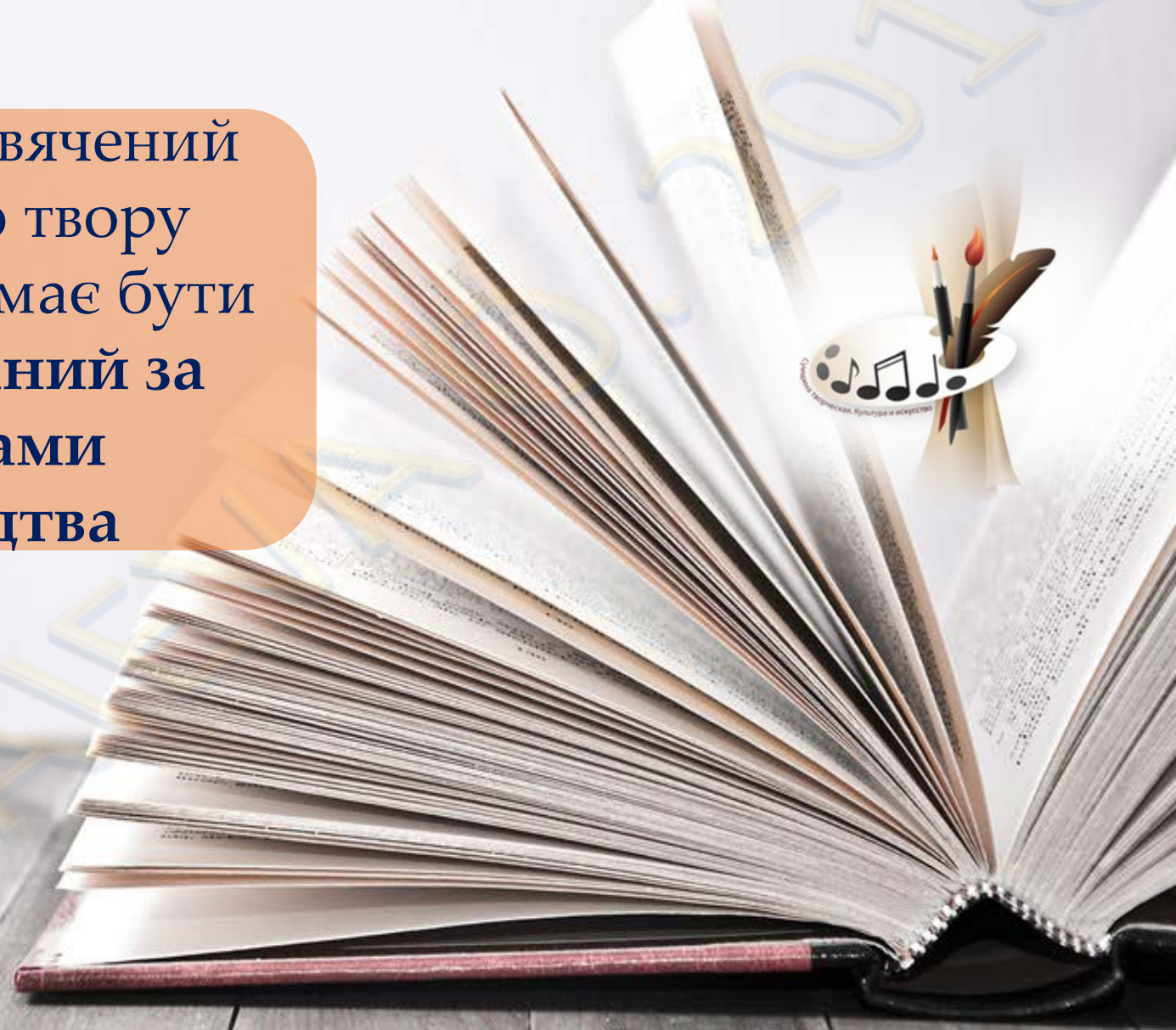
An open book with yellowed pages is the central focus, resting on a dark wooden surface. The book is open to two pages of dense, small text. Above the book, several white lace flowers are strung together. The background is a warm, golden-brown color, decorated with numerous small, white butterfly cutouts scattered across the top and right sides. A large, semi-transparent blue rounded rectangle is overlaid on the upper right portion of the image, containing white text. The overall lighting is soft and warm, creating a cozy and scholarly atmosphere.

Головною умовою ефективності сучасного уроку є використання таких методичних підходів, які передбачають позицію учня як активного співтворця уроку.

Сучасні вимоги до уроку зарубіжної літератури

Урок, присвячений
вивченню твору
мистецтва, має бути
побудований за
законами
мистецтва

Сучасні вимоги до уроку зарубіжної літератури

Урок має бути особистісно значущим для учнів. Сприяти пізнанню себе і світу через читання художніх творів.

Сучасні вимоги до уроку зарубіжної літератури

Урок має виконувати виховну функцію, сприяти формуванню духовно-ціннісних орієнтацій та естетичних потреб у цьому жорстокому сучасному світі.

добро

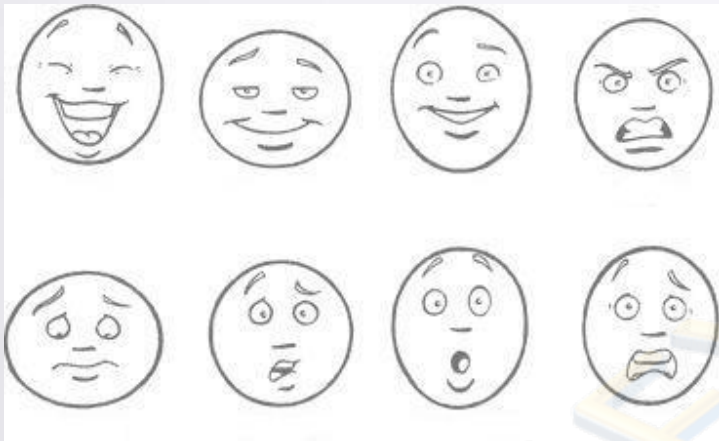
світло

краса

прометеїзм літератури

Сучасні вимоги до уроку зарубіжної літератури

Урок має бути
емоційним

Сучасні вимоги до уроку зарубіжної літератури

Урок має бути інформативно насиченим, сприяти активізації пізнавальної та естетичної діяльності учнів.

Методичні недоліки під час проведення уроків літератури

- ✓ калейдоскопічність подання матеріалу;
  - ✓ невміння в змісті уроку виділити головне від другорядного;
  - ✓ нераціональне поєднання прийомів та засобів навчання;
  - ✓ відсутність зв'язку між уроками та темами, які вивчаються;
  - ✓ неекономне використання часу на уроці;
- (за Н. Волошиною)
- ✓ відсутність атмосфери мистецтва, щирості;
  - ✓ недостатня увага до образно-естетичної сторони твору;
  - ✓ брак колективних переживань, самостійних пошуків учнів;
  - ✓ відсутність врахування інтересів школярів, їхніх запитів;
- (за Є. Пасічником)
- ✓ неемоційний виклад матеріалу;
  - ✓ відверта нудьга на уроці;
  - ✓ авторитарний стиль проведення уроку.

«Основа основ роботи вчителя –
старанна підготовка до уроку,
чітко розписаний конспект
уроку, його план.
Без цього неможливе справжнє
народження уроку».

Євген Ільїн із книги
«Народження уроку»

Етапи роботи учителя (за Л.Мірошніченко)

підготовка до
уроку

проведення уроку

аналіз уроку

1. Аналіз навчальних програм за темою.
2. Розподіл навчального матеріалу за темою.
3. Укладання календарно-тематичного плану.
4. Визначення «робочого» варіанту теми уроку.
5. Формулювання мети уроку.
6. Добір навчального матеріалу до уроку.
7. Розробка структури уроку, з'ясування його типу, відбір ефективних методів та прийомів навчання.
8. Добір дидактичних засобів до уроку (відеофільми, комп'ютерні програми, репродукції картин, фонозаписи тощо).
9. Продумування форми проведення уроку.
10. Укладання плану чи конспекту уроку.

Структура уроку ЗЛ (за Л. Мірошніченко)

1. Тема уроку.
2. Епіграф.
3. Освітньо-виховна мета уроку.
4. Обладнання уроку і ТЗН.
5. Тип уроку.
6. Ланцюжок навчальних ситуацій (або етапи уроку, план уроку, структурні елементи уроку).
7. Тези або конспект уроку.

лаконічне і емоційне формулювання
того, про що буду йти розмова на
уроці

ТЕМА УРОКУ

учителем (традиційно,
найчастіше)

учнями (в якості творчого
завдання)

Тема уроку
може бути
запропоно-
вана на
різних етапах
уроку.

Тема року має бути:

- ✓ лаконічною;
- ✓ емоційною;
- ✓ має висловлювати
сутність уроку.

Робота з
темою —
одна з
навчальних
ситуацій
уроку.

у декількох варіантах
з метою, щоб учні
обрали на їх погляд
найкращу тему і
пояснили свій вибір

у вигляді конкурсу
серед учнів на
найкращу тему уроку

Тема уроку:

«У гостини до
справжньої парівниці із
Швеції»
(Астрід Ліндгрен)

Тема уроку:

«Палке кохання чи загибель
душі?»
(Образ Жульєна Сорєля
у романі Стєндєля
«Червоне і чорне»)

Тема уроку:

Pro et contra: російський
письменник
зі світовим ім'ям і відомий
шовініст і антисеміт
(Фєдїр Мїхєйлович Достоевський)

Епіграф до уроку

емоційно, чітко й лаконічно передає головну думку уроку

структурний елемент уроку, до якого учитель може звернутися на різних етапах уроку

впливає на створення емоційного фону уроку

Приклад:
*Кафка писав про мене та для мене.
Анна Ахматова
(до вивчення творчості Ф. Кафка)*

дібрати епіграф до певного уроку може бути творчим завданням для учнів, можна запропонувати декілька епіграфів і дати завдання обрати один з них, аргументувавши свій вибір

обговорення епіграфу може стати оригінальним підведенням підсумків уроку, узагальнення презентованого матеріалу

Приклад:
*Пустельний простір, мов душа без міфу...
Ліна Костенко
(до вивчення теми «Міфи народів світу»)*

Тема уроку:

У ГОСПИНУ ДО СПРАВЖНЬОЇ ЧАРІВНИЦІ

(Астрід Анна Емілія Лідгрєн)

... я не хочу писати для дорослих.
Я хочу писати для таких читачів,
які здатні творити дива. А дива
створять діти, коли читають книжки.
Астрід Ліндгрєн

Освітньо-виховна мета уроку

НАВЧАЛЬНА: ЩО?

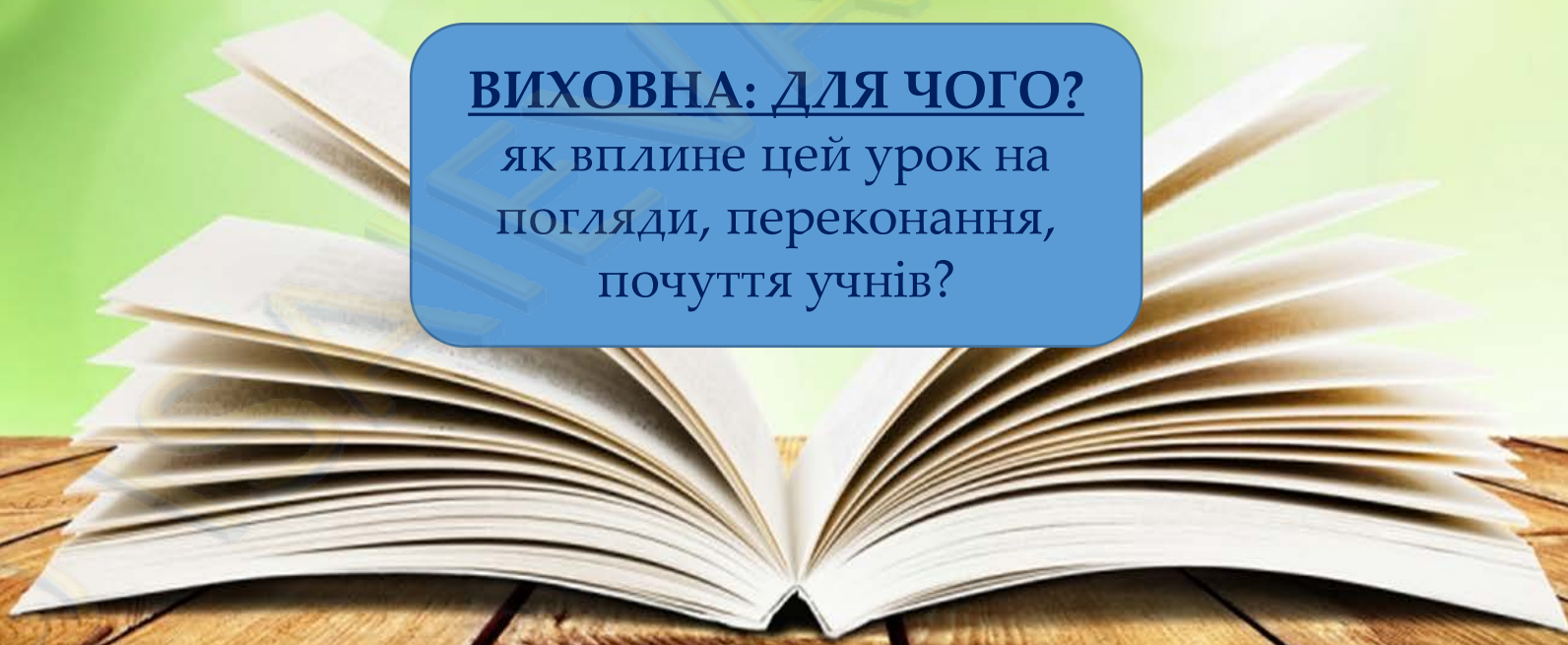
що мають засвоїти
(дізнатися) учні на
цьому уроці?

РОЗВИВАЛЬНА: ЯК?

як допоможе цей
урок розвивати
вміння та навички
учнів?

ВИХОВНА: ДЛЯ ЧОГО?

як вплине цей урок на
погляди, переконання,
почуття учнів?

Ланцюжок навчальних ситуацій уроку

хід уроку

логічна послідовність
уроку

види діяльності учителя і
учнів

